

[वेळ : ३ तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

विभाग १

१. ४०*१=४०
१. भारत सरकारच्या संगीत नाटक अकादमीचे अध्यक्ष खालील पैकी एक मान्यवर आहेत.
- अ) गुलजार   ब) गोविंद निहलनी
क) शेखर सेन   ड) हेमा मालिनी
२. पद्मश्री प्राप्त लावणी कलावंत
- अ) विठाबाई नारायणगावकर
ब) यमुनाबाई वाईकर
क) सुलोचना चव्हाण
ड) लीला गांधी
३. संगीत नाटक अकादमी टागोर पुरस्कार प्राप्त गोंधळी
- अ) भगवान रेणके
ब) राजाभाऊ गोंधळी
क) राधाकृष्ण कदम
ड) राजु शिंदे
४. वाघ्या - मुरळ्यांची वादये
- अ) टाळ मृदंग   ब) ढोल लेझीम
क) झांज चकवा   ड) दिमडी -घाटी
५. शाहीर अण्णाभाऊसाठे यांचा गण
- अ) जनारूपी ये गणा
ब) शुभ मंगल चरणी
क) गौरीचा बालक
ड) जय जय जय जय गरुडध्वजा
६. खंडोबाच लग्नीन नाटकाचे लेखक
- अ) रात्नकर मतकरी
ब) अण्णाभाऊ साठे
क) विजय तेंडूकर
ड) सुरेश चिखले

७. 'विच्छा माझी पुरी करा' लोकनाट्यातील प्रमुख कलावंत
- अ) सुहास भालेकर
  - ब) राजा मयेकर
  - क) दादा कोंडके
  - ड) दादू इंदुरीकर
८. घाशीराम कोतवाल नाटकाचे नृत्य दिग्दर्शक
- अ) सुभाष नकाशे
  - ब) दिपाली विचारे
  - क) गणेश आचार्य
  - ड) कृष्णदेव मुळगुंद
९. खंडोबाचा अवतार खालील देवतेचा आहे.
- अ) विष्णू
  - ब) ब्रम्हदेव
  - क) शंकर
  - ड) नारद
१०. गाढवचं लग्न अर्थात चित्रसेन गंधर्वाची कथा या वगनाट्याचे रचनाकार
- अ) दादू इंदुरीकर
  - ब) बाबुराव पुणेकर
  - क) हरि वडगावकर
  - ड) पठे बापूराव
११. मिठ्वाराणी वगनाट्याचे रचनाकार
- अ) भाऊ फक्कड
  - ब) पठे बापूराव
  - क) दगडू साळी
  - ड) भाऊबापू
१२. भारताचे सांस्कृतिक कार्य मंत्री
- अ) प्रकाश जावडेकर
  - ब) पियुष गोयल
  - क) डॉ. महेश शर्मा
  - ड) श्रीपाद नाईक
१३. पश्चिमक्षेत्र सांस्कृतिक केंद्राचे मध्यवर्ती कार्यालय
- अ) नवी दिल्ली
  - ब) जयपूर
  - क) उदयपुर
  - ड) मुंबई

१४. राष्ट्रीय नाट्य विद्यालय, नवी दिल्ली या संस्थेचे संचालक

- अ) डॉ. जब्बर पटेल
- ब) प्रा. कमलाकर सोनटक्के
- क) प्रा. वामन केंद्रे
- ड) प्रा. दत्ता भगत

१५. महाराष्ट्रातील नामवंत शाहीर

- अ) सुहास भालेराव
- ब) राजा मयेकर
- क) कृष्णराव साबळे
- ड) डॉ. बेहेरे

१६. 'दशावतारी राजा' नाटकाचे लेखक

- अ) सुरेश जयराम
- ब) सुरेश चिखले
- क) डॉ. तुलसी बेहेरे
- ड) रत्नाकर मतकरी

१७. 'विठो रखुमाय' नाटकाचे लेखक

- अ) रत्नाकर मतकरी
- ब) पु.ल. देशपांडे
- क) सुरेश खरे
- ड) सुरेश चिखले

१८ 'खंडोबाचे जागरण' ग्रंथाचे लेखक

- अ) डॉ. रा. चिं. ढेरे
- ब) डॉ. प्रभाकर मांडे
- क) प्रा. डॉ. प्रकाश खांडगे
- ड) डॉ. अरुणा ढेरे

१९) महानिर्वाण नाटकाचे संहिता लेखक

- i. डॉ. जब्बर पटेल
- ii. सतीश आळेकर
- iii. रत्नाकर मतकरी
- iv. सुरेश चिखले

२०) 'पदरावरीती जरतारीचा मोर नाचरा हवा' लावणीच्या गायिका

- i. रोशन सातारकर
- ii. पुष्पा पागधरे
- iii. सुलोचना चव्हाण
- iv. आशा भोसले

२१) 'बाई माझी करंगळी मोडली' गीताच्या गायिका

- i. लता मंगेशकर
- ii. आशा भोसले
- iii. सुलोचना चव्हाण
- iv. उषा मंगेशकर

२२) संगीत नाटक अकादमी पुरस्कार विजेते वारी नृत्यकार

- i. विठ्ठल उमप
- ii. प्रभाकर देशमुख
- iii. राजू बाबा शेख
- iv. डॉ. रामचंद्र देखणे

२३) लोकसाहित्याच्या संशोधक

- i. डॉ. सरोजिनी वैध
- ii. मालती बेडेकर
- iii. डॉ. दुर्गा भागवत
- iv. शिरीष पै

२४) 'लज्जागौरी' पुस्तकाचे लेखक

- i. डॉ. अरुणा ढेरे
- ii. डॉ. रा. चिं. ढेरे
- iii. डॉ. प्रभाकर मांडे
- iv. डॉ. अनिल सहस्त्रबुद्धे

२५) 'गावगाडा' ग्रंथाचे लेखक

- i. डॉ. प्रभाकर मांडे
- ii. डॉ. रा. चिं. ढेरे
- iii. त्र्यं. ना. आत्रे
- iv. डॉ. सहस्त्रबुद्धे

२६) गुजरातमधील एक लोककला प्रकार

- i. भवाई
- ii. चकरी
- iii. ढोलू - कुनिथा
- iv. घुमर

२७) आसाममधील एक लोककला प्रकार

- i. गर्बा
- ii. धालो
- iii. बिहू
- iv. चकरी

२८) प. बंगाल मधील लोकगायन प्रकार

- i. भजन
- ii. बाउलगान
- iii. गोंधळ
- iv. कथा कथी

२९) आसामचे प्रख्यात गायक, संगीतकार

- i. मणी रत्नम
- ii. भूपेन हजारिका
- iii. उदित नारायण
- iv. इलाई राजा

३०) संत एकनाथांचे गुरु

- i. जनार्दन स्वामी
- ii. तुकाराम
- iii. ज्ञानेश्वर
- iv. कबीर

३१) यल्लामाचे भक्त जे वाद्य वाजवितात त्याचे नाव

- i. संबळ
- ii. दिमडी
- iii. चौडके
- iv. खैताळ

32) प. बंगालचा एक लोकनृत्य प्रकार

- i. लंबाडी
- ii. चकरी
- iii. भवाई
- iv. छाऊ

33) पद्मभूषण तीजनबाई यांनी लोकप्रिय केलेला लोकगायन प्रकार

- i. भजन
- ii. कीर्तन
- iii. पंडवानी
- iv. कीर्तनिया

34) संत तुकारामांचे क्षेत्र

- i. आळंदी
- ii. तुळजापूर
- iii. देहू
- iv. तुळापूर

34) कर्नाटकातील एक नृत्य-नाट्य प्रकार

- i. कीर्तन
- ii. स्वांग
- iii. यक्षगान
- iv. रासलीला

35) उत्तरप्रदेशातील एक लोकनृत्य

- i. भांड पथेर
- ii. चारकुला
- iii. भवाई
- iv. चकरी

36) 'घाशीराम कोतवाल' चे दिग्दर्शक

- i. रत्नाकर मतकरी
- ii. विजय कैकरे
- iii. डॉ. जब्बार पटेल
- iv. मंगेश कदम

- ३७) 'हयवदन' च्या दिग्दर्शिका
- सुधा करमवकर
  - विजया मेहता
  - सई परांजपे
  - सुलभा देशपांडे
- ३८) 'झुलवा' नाटकाचे दिग्दर्शक
- प्रा. कामलकर सोनटक्के
  - प्रा. वामन केंद्रे
  - डॉ. जब्बार पटेल
  - डॉ. तुलसी बेहरे
- ३९) 'बापाचा बाप' हे मुक्त नाट्य रंगभूमीवर आणणारे कलावंत
- विठ्ठल उमप
  - शाहीर खामकर
  - शाहीर साबळे
  - शाहीर गवाणकर
- ४०) 'सुटला वादळी वारा' गाण्याचे गायक
- शाहीर आत्माराम पाटील
  - शाहीर अमरशेख
  - शाहीर बापूराव विभूते
  - शाहीर साबळे

विभाग २

पाचपैकी तीन लघुत्तरी प्रश्न सोडवा.

३*१० = ३०

- समूहमनाचा गीत, नृत्य, नाट्य, संगीतमय आविष्कार म्हणजे लोककला या विधानाचा सोदाहरण परमार्थ द्या.
- संशोधन पद्धतीतील क्षेत्रीय संशोधन पद्धतीचे महत्त्व विशद करा.
- गोधळांच्या प्रकारासह गोधळाची माहिती द्या.
- 'पोवाडा' हा वीररसप्रधात लोककला प्रकार आहे.' या विधानाची चर्चा करा.
- तमाशातील गौळणीचे प्रकार स्पष्ट करा.

विभाग ३

चारपैकी दोन दीर्घात्तरी प्रश्न सोडवा.

२*१५ = ३०

१. संदर्भान्वयी संशोधन पद्धतीचे महत्व विशद करा.
२. तमाशाचा आकृतिबंध स्पष्ट करा.
३. लोककलांचे सांप्रदाय सापेक्ष वर्गीकरण करा.
४. 'लोककला' या लोकसाहित्याचे अविभाज्य अंग आहे'. या विधानाचा परमार्थ घ्या.